

2949/22.03.2023.

Ghidul privind protecția avertizorului în interes public la nivel de Spital Clinic CF Timișoara

Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public ("Legea") inițiată în vederea transpunerii Directivei 1/937/2019, a intrat în vigoare în 22 decembrie 2022. Aceasta instituie cadrul general în materia protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul unui orice entitate juridică, reglementând totodată aspecte precum conținutul raportărilor sau procedura privind transmiterea și gestionarea acestora.

La nivel de Spital Clinic CF Timișoara se identifică și instituie canale de raportare internă. Modalitatea de efectuare și gestionare a raportărilor interne este reglementată prin prezentul ghid.

Avertizorul în interes public

Avertizorul în interes public este persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional. În această categorie intră salariați, foști salariați, persoanele parte la negocieri precontractuale, persoanele care fac parte din comitetul director, consiliul medical, membrii ai consiliului de administrație, voluntari și stagiařii remunerați sau neremunerați, precum și orice persoană care lucrează sub conducerea și supravegherea unității sanitare. Contextul profesional în care pot fi identificate încălcările este reprezentat de orice activități profesionale, actuale sau anterioare, remunerate sau nu, în baza cărora persoanele pot obține informații referitoare la încălcări ale legii și pot suferi represalii în caz de raportare a acestora. Contextul profesional poate include procesul de recrutare de personal, activitatea medicală, executarea contractului de muncă sau a altui tip de contract.

Obiectul raportării

În sensul Legii, încălcări ale legii se referă practic la orice nerespectare a dispozițiilor legale, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii. După cum se poate observa, definiția încălcărilor legii este foarte largă. Deși sunt enumerate câteva domenii în care încălcările se pot produce, acestea sunt date cu titlu de exemplu, enumerarea nefiind limitativă. Astfel, orice faptă care reprezintă o încălcare a legii sau chiar o suspiciune rezonabilă cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, inclusiv informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări, care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul entităților cărora li se aplică viitoarea lege, se va putea raporta.

Încălcări ale legii

Fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achizițiile publice; serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului; siguranța și conformitatea produselor; siguranța transportului; protecția mediului; protecția radiologică și siguranța nucleară; siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea publică, protecția consumatorilor, protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelelor și

sistemelor informaticice, prevăzute în anexa nr. 2 a Legii nr. 361/2022, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene, încălcări referitoare la piața internă, menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutorare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contraventii sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii

Modalități de raportare

Raportarea se poate realiza atât prin intermediul **canașelor interne cât și externe de raportare**. Foarte important de menționat este faptul că avertizorul în interes public poate alege între cele două, luând în considerare existența riscului de represalii, imposibilitatea remedierii încălcării în mod eficace prin intermediul canașelor de raportare sau lipsa canalului intern de raportare.

Raportarea internă (in house) va reprezenta principala modalitate de raportare și se va putea efectua prin mijloacele puse la dispoziție de entitățile incluse în domeniul de aplicare al legii. **Raportarea externă** se va putea efectua prin – **canașele externe ale ANI**.

Astfel, persoanele care aleg să se adreseze pe canalul extern – Agenția Națională de Integritate – pentru a raporta încălcări ale legii, o pot face prin următoarele modalități:

- Online, pe Platforma Avertizori <https://avertizori.integritate.eu>;
- Prin e-mail la adresa avertizari@integritate.eu;
- Telefonic, la numărul 0372.069.869 selectând tastele 1 (Selectare lb. română), 0 (Acord înregistrare conversație), 3 (Direcția Avertizori în interes public). Conversațiile vor fi înregistrate automat;
- Prin intermediul serviciilor poștale la adresa ANI din Bulevardul Lascăr Catargiu nr. 15, Cod poștal 010661, Sector 1, București – România – În atenția Direcției Avertizori în interes public;
- Personal, prin prezență la sediul ANI (cu programare prealabilă efectuată la adresa de email avertizari@integritate.eu).

Raportarea se poate face într-o din următoarele modalități:

- în scris, pe suport de hârtie sau în format electronic
- prin comunicare la liniile telefonice sau prin alte sisteme de mesagerie vocală
- prin întâlnire față în față.

În plus, există și posibilitatea divulgării publice a informațiilor privind încălcarea legii. În acest caz, avertizorul beneficiază de protecție doar în anumite condiții, cum ar fi, spre exemplu, situația în care a raportat mai întâi intern și extern sau direct extern însă consideră că nu au fost dispuse măsuri corespunzătoare în termenul legal. Aceasta se va putea realiza prin intermediul presei, organizațiilor

profesionale, sindicale sau patronale, organizațiilor neguvernamentale, comisiilor parlamentare sau prin punerea la dispoziție în orice mod în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii.

Conținutul raportărilor

Raportarea trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații:

- numele, prenumele și datele de contact ale avertizorului
- contextul profesional în care au fost obținute informațiile
- persoana vizată, dacă este cunoscută
- descrerea faptelor susceptibile să constituie încălcare a legii
- probele în susținerea raportării
- data și semnătura

Cu titlu de excepție, sunt premise și raportări anonte. Astfel, raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnatura avertizorului în interes public se examinează și se soluționează, în măsura în care conține suficiente informații referitoare la încălcări ale legii.

Foarte important de precizat faptul că termenul maxim de păstrare a raportărilor este de 5 ani, după care acestea se distrug, indiferent de suportul pe care sunt păstrate.

Raportările se înscriu într-un registru, care cuprinde data primirii raportării, numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, obiectul raportării și modalitatea de soluționare.

Spitalul Clinic CF Timișoara are obligația de a păstra evidența raportărilor în registru. Registrul se ține în format electronic. Modelul registrului este prezentat în Anexa nr. 2.

Obligația de a păstra confidențialitatea

Sunt prevăzute reguli expuse cu privire la protecția identității avertizorului, a persoanei vizate și a terțelor personae la care se face referire în raportare.

Raportările se păstrează 5 ani. După expirarea perioadei de păstrare de 5 ani, acestea se distrug, indiferent de suportul pe care sunt păstrate.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, persoana desemnată are obligația de a documenta raportarea în unul dintre următoarele moduri:

- a) prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public;
- b) printr-o transcriere completă și exactă a conversației.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu pot fi înregistrate, persoana desemnată are obligația de a întocmi un proces-verbal de transcriere completă și exactă a conversației. Persoanele desemnate oferă avertizorului în

interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

In cazul în care avertizorul în interes public solicită ca raportarea să aibă loc în prezența persoanei desemnate, aceasta are obligația de a întocmi un proces-verbal de consemnatare, într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public. Persoana desemnată oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

In cazul în care avertizorul în interes public nu își exprimă consimțământul pentru transcrierea sau înregistrarea conversației, acesta este îndrumat să raporteze în scris, pe suport hârtie, persoanei desemnate, sau în format electronic, la o adresă de poștă electronică dedicată.

Persoana desemnată să soluționeze raportarea are obligația de a nu dezvăluî identitatea avertizorului în interes public și nici informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă a acestuia, cu excepția situației în care are consimțământul expres al acestuia. Prin excepție, identitatea avertizorului în interes public și orice altă informație pot fi divulgăte numai în cazul în care acest lucru este o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și a limitelor prevăzute de aceasta. In acest din urma caz, avertizorul în interes public este informat anterior, în scris, cu privire la divulgarea identității și a motivelor divulgării datelor confidențiale în cauză. Obligația nu există în cazul în care informarea ar periclită investigațiile sau procedurile judiciare.

Informațiile din cuprinsul raportărilor care constituie secrete comerciale nu pot fi utilizate sau divulgăte în alte scopuri decât cele necesare soluționării raportării.

Obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care avertizorul în interes public a dezvăluit în mod intenționat identitatea sa în contextul unei divulgări publice.

Obligația de a păstra confidențialitatea se menține și în cazul în care raportarea ajunge din eroare la o altă persoană din cadrul autorității, instituției publice, oricărei alte persoane juridice de drept public, precum și din cadrul persoanelor juridice de drept privat alta decât persoana desemnată. In acest caz, raportarea este înaintată, de îndată, persoanei desemnate.

Procedurile de raportare internă și de efectuare de acțiuni subsecvente trebuie să cuprindă următoarele elemente:

- a) conceperea, instituirea și gestionarea modalității de primire a raportărilor astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității avertizorului în interes public și a oricărei părți terțe menționate în raportare și să se impiedice accesul la raportare al personalului neautorizat;
- b) obligația de a transmite avertizorului în interes public confirmarea primirii raportării, în termen de cel mult 7 zile calendaristice de la primirea acesteia;
- c) desemnarea unei persoane, a unui compartiment sau a unui terț, cu atribuții în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor, care să acționeze cu imparțialitate și care să fie independent în exercitarea acestor atribuții;
- d) efectuarea cu diligență a acțiunilor subsecvente de către persoana desemnată;

e) obligația de informare a avertizorului în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente, în termen de cel mult 3 luni de la data confirmării de primire sau, în cazul în care nu i s-a confirmat primirea raportării, de la expirarea termenului de 7 zile, precum și, ulterior, ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclită desfășurarea acestora;

i) obligația de informare a conducătorilor autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și persoanelor juridice de drept privat, cu privire la modalitatea de soluționare a raportării;

g) obligația de a furniza informații clare și ușor accesibile privind procedurile de raportare externă către autoritățile competente și, după caz, către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii Europene;

h) obligația de informare a avertizorului în interes public cu privire la modalitatea de soluționare a raportării. Raportarea se clasează atunci când:

- nu conține elementele esentiale ale ei, altele decât datele de identificare a avertizorului în interes public, iar persoana desemnată a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită – raportarea este transmisă anonim și nu conține suficiente informații referitoare la încălcări ale legii, care să permită analizarea și soluționarea raportării, iar persoana desemnată a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită.

Soluția de clasare se comunică avertizorului în interes public, cu indicarea temeiului legal.

În cazul în care o persoană face mai multe raportări cu același obiect, acestea se conexeză, avertizorul în interes public urmând să primească o singură informare. Dacă după trimiterea acesteia se primește o nouă raportare cu același obiect, fără a prezenta informații suplimentare care să justifice o acțiune subsecventă diferită, aceasta se clasează.

Persoana desemnată poate decide încheierea procedurii dacă după examinarea raportării se constată că este o încălcare în mod clar minoră și nu necesită acțiuni subsecvente suplimentare, altele decât închiderea procedurii. Această prevedere nu aduce atingere obligației de a păstra confidențialitatea, de a informa avertizorul în interes public și nu aduce atingere nici altor obligații sau altor proceduri aplicabile de remediere a încălcării raportate.

Avertizorul în interes public beneficiaza de măsurile de protecție prevazute de Legea nr. 261/2022. Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor pentru efectuarea respectivei raportări, cum ar fi suspendarea contractului de muncă, concedierea, retrogradarea, sancțiuni disciplinare, discriminarea, refuzul de a transforma un contract de muncă pe perioadă determinată într-unul pe perioadă nedeterminată etc.

Persoana desemnată, precum și mijloacele de raportare trebuie comunicate angajaților, prin afișare pe pagina de internet și prin afișare la sediu, într-un loc vizibil și accesibil.

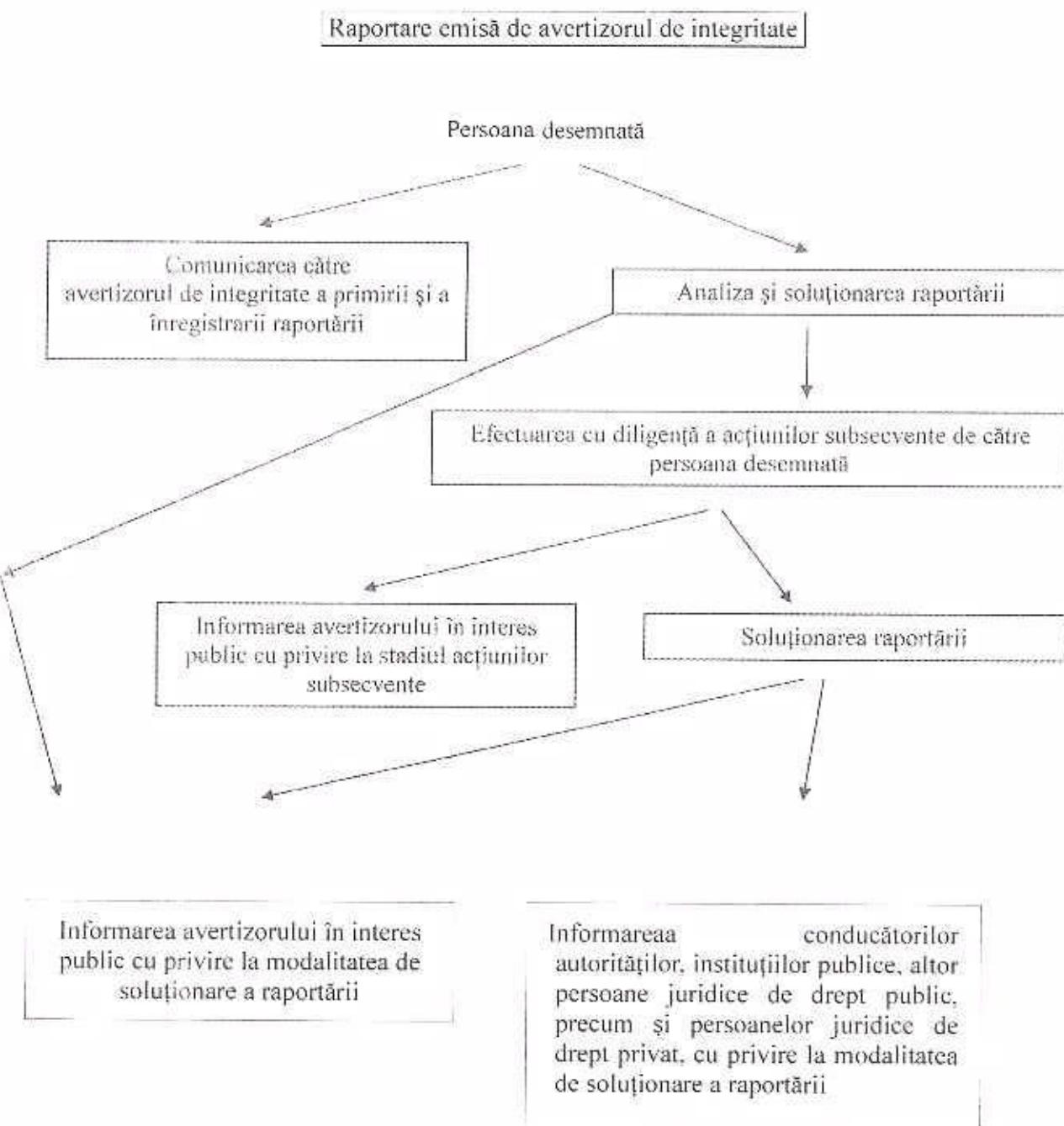
Raportarea de informații privind încălcări ale legii, cunoscând că acestea sunt nereale, constituie contravenție și se sancționează, dacă fapta nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată, potrivit legii, infracțiune.

Flor

:ola

ANEXA NR. I

DIAGRAMA DE PROCES PRIVIND PRIMIREA, EXAMINAREA ȘI SOLUȚIONAREA RAPORTĂRILOR EFECTUATE ÎN TEMEIUL LEGII PRIVIND PROTECȚIA AVERTIZORILOR ÎN INTERES PUBLIC

ANEXA NR. 2

REGISTRUL DE EVIDENȚĂ A RAPORTĂRIILOR PRIVIND INCĂLCĂRI ALE LEGII

Nr.ct.	Data primirii raportării	Numele si prenumele	Datele de contact ale avertizorului în interes public	Obiectul raportării	Modalitatea de solutionare